

Số: 12 /CT-TTg

Hà Nội, ngày 03 tháng 4 năm 2026

CHỈ THỊ

**Về việc tăng cường, nâng cao hiệu lực, hiệu quả,
trách nhiệm trong công tác đấu thầu**

Trong thời gian qua, pháp luật về đấu thầu lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư đã liên tục được sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện nhằm thể chế hóa quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước về đột phá phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, phát triển kinh tế tư nhân, kinh tế nhà nước, bảo đảm an ninh lương thực, phát triển y tế, văn hóa, giáo dục..., góp phần tạo dựng khung pháp lý đồng bộ, thống nhất, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đơn giản hóa quy trình, thủ tục, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, tăng quyền chủ động cho các cơ quan, đơn vị trong hoạt động đấu thầu.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện công tác đấu thầu lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư tại một số bộ, ngành, địa phương, doanh nghiệp còn chưa thực sự bảo đảm công khai, minh bạch, hiệu quả; tình trạng tiêu cực, tham nhũng, trục lợi qua các hành vi dàn xếp, thông thầu, chuyển nhượng thầu trái quy định pháp luật vẫn diễn biến phức tạp; còn có tình trạng nhà thầu, nhà đầu tư thực hiện hợp đồng chậm tiến độ, chưa bảo đảm tiến độ, chất lượng, hiệu quả... Bên cạnh đó, một số cơ quan, đơn vị còn tâm lý e ngại, lúng túng, chưa thực hiện đầy đủ trách nhiệm thuộc thẩm quyền được phân cấp.

Để tiếp tục nâng cao hiệu lực, hiệu quả, trách nhiệm trong việc thực hiện công tác đấu thầu, khắc phục những tồn tại, hạn chế, bảo đảm hoạt động đấu thầu được thực hiện công khai, minh bạch, cạnh tranh, hiệu quả, phòng ngừa tham nhũng, tiêu cực, lãng phí, góp phần đẩy nhanh tiến độ thực hiện các chương trình, dự án đầu tư, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các bộ, ngành, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, các Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp nhà nước tổ chức thực hiện một số việc sau:

1. Tổ chức rà soát toàn diện công tác quản lý đầu tư, xây dựng, mua sắm, bảo đảm chặt chẽ từ khâu khảo sát, lập, thẩm tra, thẩm định, phê duyệt chủ trương đầu tư dự án, tổng mức đầu tư, thiết kế, dự toán, đến khâu đấu thầu, xây dựng công trình, nghiệm thu, thanh toán, quyết toán, bảo đảm hiệu quả đầu tư, hiệu quả sử dụng vốn, tuân thủ quy định của pháp luật.

2. Tổ chức rà soát các dự án BT đã, đang và dự kiến triển khai, chỉ quyết định chủ trương đầu tư, phê duyệt các dự án thật sự cần thiết, cấp bách, có hiệu quả kinh tế - xã hội, phù hợp quy hoạch được cấp có thẩm quyền phê duyệt;

không đề xuất triển khai dự án BT đối với các công trình có thể thực hiện bằng hình thức đầu tư khác (như áp dụng loại hợp đồng BOT, BLT hoặc có thể bố trí vốn đầu tư công hoặc thu hút nguồn vốn tư nhân thông qua dự án đầu tư kinh doanh). Trường hợp sử dụng quỹ đất để thanh toán, phải xác định rõ vị trí, diện tích, sự phù hợp với quy hoạch được cấp có thẩm quyền phê duyệt, giá trị dự kiến của quỹ đất thanh toán cho nhà đầu tư khi lập dự án theo đúng quy định của pháp luật, hiệu quả, tính khả thi, tránh nguy cơ dẫn đến phát sinh lãi vay chậm thanh toán và các vướng mắc, tranh chấp khác khi thanh toán cho nhà đầu tư.

3. Chịu trách nhiệm toàn diện trong việc thực hiện công tác đấu thầu thuộc phạm vi quản lý, không đùn đẩy, né tránh trách nhiệm, không làm phát sinh cơ chế “xin - cho”, gắn trách nhiệm người đứng đầu với kết quả thực hiện công tác đấu thầu trong phạm vi phụ trách; thực hiện nghiêm các quy định về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, tiết kiệm, chống lãng phí trong toàn bộ quá trình lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư.

4. Thường xuyên rà soát, nắm bắt các thông tin, phản ánh, kiến nghị trong đấu thầu để có biện pháp thanh tra, kiểm tra, giám sát, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý ngay các hành vi vi phạm, trục lợi, tham nhũng, tiêu cực, lãng phí, không để vi phạm nhỏ tích tụ thành các sai phạm lớn. Kiên quyết có biện pháp xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm pháp luật, dàn xếp, thông thầu, lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong hoạt động đấu thầu, bảo đảm “không có vùng cấm”, “không có ngoại lệ”.

5. Bộ trưởng các Bộ, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo, tổ chức thực hiện ngay các giải pháp sau:

a) Xác định giá gói thầu bảo đảm tính đúng, tính đủ chi phí để thực hiện gói thầu đáp ứng yêu cầu về chất lượng, hiệu quả, tuân thủ quy định của pháp luật. Khi lập giá gói thầu cần chú trọng rà soát, đánh giá kỹ lưỡng sự phù hợp về giá, phương pháp xác định giá, trường hợp cần thiết có thể tham vấn thị trường hoặc tham khảo thông tin, dữ liệu trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia để so sánh, đánh giá sự phù hợp về giá của hàng hóa, thiết bị, dịch vụ. Nghiêm cấm mọi hành vi nâng khống giá gói thầu.

b) Về áp dụng hình thức chỉ định thầu, chỉ định nhà đầu tư và lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư trong trường hợp đặc biệt:

- Bảo đảm tuân thủ quy định về trường hợp, điều kiện áp dụng hình thức chỉ định thầu, chỉ định nhà đầu tư hoặc lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư trong trường hợp đặc biệt, thực hiện trình tự, thủ tục theo đúng quy định của pháp luật; không trình Thủ tướng Chính phủ quyết định áp dụng hình thức chỉ định thầu, chỉ định nhà đầu tư, lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư trong trường hợp đặc

biệt đối với các trường hợp đã được pháp luật quy định cụ thể và thuộc thẩm quyền quyết định của cơ quan, người có thẩm quyền;

- Nghiêm cấm việc chỉ định nhà thầu, nhà đầu tư, lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư trong trường hợp đặc biệt không đúng quy định hoặc lợi dụng quy định nhằm mục đích trao thầu cho các nhà thầu, nhà đầu tư “thân hữu, quen thuộc”, không bảo đảm năng lực để thực hiện gói thầu, dự án, làm thất thoát, lãng phí ngân sách, nguồn lực đất đai của Nhà nước, tạo cơ chế “xin - cho”, trục lợi, tiêu cực, lợi ích nhóm;

- Chủ đầu tư chịu trách nhiệm xác định nhà thầu có khả năng thực hiện gói thầu khi áp dụng hình thức chỉ định thầu rút gọn. Tập trung rà soát việc bố trí, huy động nguồn lực (nhân sự, thiết bị, tài chính...), giải pháp kỹ thuật của nhà thầu để triển khai gói thầu đáp ứng yêu cầu về tiến độ, chất lượng, đặc biệt trong trường hợp nhà thầu thực hiện đồng thời nhiều gói thầu trong cùng thời điểm.

c) Về lập hồ sơ mời thầu, đánh giá hồ sơ dự thầu

- Tổ chức lập hồ sơ mời thầu, đánh giá hồ sơ dự thầu và phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư theo đúng quy định, bảo đảm tuân thủ đầy đủ nguyên tắc cạnh tranh, công bằng, minh bạch, hiệu quả kinh tế và trách nhiệm giải trình; khắc phục triệt để tình trạng xây dựng tiêu chí trong hồ sơ mời thầu không phù hợp với quy mô, tính chất gói thầu, dự án, tiêu chí mang tính định hướng dẫn đến hạn chế hoặc tạo lợi thế cho một hoặc một số nhà thầu, nhà đầu tư cụ thể;

- Lựa chọn tư vấn đấu thầu có đủ năng lực, kinh nghiệm để thực hiện công việc tư vấn đảm bảo yêu cầu về chất lượng, tiến độ, không để xảy ra vi phạm. Hợp đồng tư vấn phải quy định rõ trách nhiệm của tư vấn đấu thầu, các điều kiện ràng buộc và chế tài phạt hợp đồng khi tư vấn đấu thầu vi phạm hoặc không đảm bảo yêu cầu chất lượng, tiến độ tại hợp đồng ký kết.

d) Về ký kết, quản lý thực hiện hợp đồng:

- Việc ký kết hợp đồng phải bảo đảm tuân thủ quy định của pháp luật. Trong quá trình thực hiện hợp đồng, chủ đầu tư, cơ quan có thẩm quyền, cơ quan ký kết hợp đồng phải có biện pháp tăng cường giám sát, kiểm soát việc thực hiện hợp đồng của nhà thầu, nhà đầu tư; đôn đốc nhà thầu, nhà đầu tư tập trung huy động nguồn lực (nhân sự, máy móc thiết bị, tài chính...) để triển khai thực hiện các công việc của gói thầu, dự án theo đúng nghĩa vụ, trách nhiệm trong hợp đồng đã ký, bảo đảm tiến độ, chất lượng. Quản lý chặt chẽ việc tạm ứng, thu hồi tạm ứng, bảo đảm nguồn vốn tạm ứng được sử dụng đúng đối tượng, đúng mục đích; rà soát tình trạng hiệu lực các bảo lãnh của nhà thầu,

nhà đầu tư (bảo lãnh tạm ứng, bảo lãnh thực hiện hợp đồng...). Xử lý nghiêm vi phạm và công khai thông tin nhà thầu, nhà đầu tư vi phạm hợp đồng;

- Kiểm soát chặt chẽ việc lựa chọn, đề xuất sử dụng nhà thầu phụ của nhà thầu, rà soát danh sách toàn bộ nhà thầu, nhà thầu phụ, giá trị và nội dung hợp đồng, các hợp đồng thuê nhân công, thiết bị, các đơn vị được huy động tham gia thực hiện dự án trên công trường. Tuyệt đối không để xảy ra việc chuyển nhượng thầu, sử dụng nhà thầu phụ trái quy định của pháp luật;

- Nghiêm cấm việc chủ đầu tư, cơ quan có thẩm quyền, cơ quan ký kết hợp đồng thông đồng với nhà thầu, nhà đầu tư, đơn vị tư vấn (tư vấn giám sát, tư vấn quản lý dự án...) để hợp thức hóa hồ sơ, thủ tục, làm sai lệch kết quả, tăng khối khối lượng nghiệm thu, thanh toán hợp đồng dẫn đến thất thoát, lãng phí ngân sách nhà nước, nguồn lực đất đai;

- Tăng cường trách nhiệm của tư vấn giám sát, tư vấn quản lý dự án trong quá trình thực hiện hợp đồng. Yêu cầu tư vấn giám sát, tư vấn quản lý dự án phải thực hiện đầy đủ trách nhiệm theo hợp đồng và quy định của pháp luật; kịp thời phát hiện, báo cáo chủ đầu tư về các sai sót, vi phạm của nhà thầu trong quá trình thi công, cung cấp hàng hóa, dịch vụ, chịu trách nhiệm trước pháp luật và trước chủ đầu tư nếu để xảy ra sai sót trong quá trình thực hiện nhiệm vụ tư vấn dẫn đến thất thoát, lãng phí, không bảo đảm chất lượng công trình, dự án;

- Đối với các hợp đồng có phần công việc ký kết với nhà thầu bằng ngoại tệ, chủ đầu tư phải rà soát, xác định rõ các công việc sử dụng chi phí ngoài nước, chi phí trong nước; có biện pháp kiểm soát rủi ro biến động về tỷ giá.

đ) Giải quyết kịp thời, thấu đáo các kiến nghị về lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư theo đúng trình tự, thẩm quyền và thời gian theo quy định của pháp luật, trong đó phải có ý kiến, kết luận rõ ràng, cụ thể về các kiến nghị của nhà thầu, nhà đầu tư, không để xảy ra tình trạng kiến nghị, khiếu nại kéo dài; xử lý nghiêm nhà thầu, nhà đầu tư cố tình kiến nghị sai sự thật để cản trở hoạt động đấu thầu.

e) Yêu cầu chủ đầu tư cập nhật, đăng tải đầy đủ, chính xác, đúng thời hạn các thông tin trong đấu thầu theo quy định của pháp luật (trong đó có các nội dung về thông tin chủ yếu của hợp đồng; kết quả thực hiện hợp đồng; uy tín của nhà thầu; chất lượng hàng hóa đã qua sử dụng; thông tin xử lý vi phạm...); thực hiện chế độ báo cáo công tác đấu thầu theo đúng quy định của pháp luật.

g) Đẩy mạnh mua sắm tập trung đối với các loại hàng hóa, dịch vụ có nhu cầu sử dụng thường xuyên, khối lượng lớn tại nhiều cơ quan, đơn vị nhằm tận dụng lợi thế quy mô, giảm chi phí mua sắm, nâng cao hiệu quả sử dụng ngân sách nhà nước. Chủ động rà soát, mở rộng danh mục hàng hóa, dịch vụ thực hiện mua sắm tập trung; nâng cao năng lực tổ chức thực hiện của các đơn vị

mua sắm tập trung; tăng cường áp dụng đấu thầu qua mạng đối với hình thức này.

h) Nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát trong hoạt động đấu thầu. Nội dung thanh tra, kiểm tra, giám sát phải có trọng tâm, trọng điểm, chú trọng các gói thầu, dự án quan trọng, có giá trị lớn áp dụng hình thức chỉ định thầu, chỉ định nhà đầu tư hoặc lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư trong trường hợp đặc biệt, gói thầu, dự án có nhiều kiến nghị thuộc phạm vi quản lý của bộ, ngành, địa phương.

i) Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ đối với đội ngũ cán bộ làm công tác đấu thầu nhằm đáp ứng yêu cầu công tác quản lý, mua sắm hiện nay, đặc biệt đối với hoạt động đầu tư, mua sắm khi triển khai chính quyền địa phương 02 cấp.

6. Tổ chức thực hiện

a) Các bộ, ngành, Ủy ban nhân dân các cấp, các Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp nhà nước:

- Quán triệt các nội dung Chỉ thị này đến chủ đầu tư, bên mời thầu, bên mời quan tâm, người có thẩm quyền của dự án/dự toán và cơ quan quản lý về đấu thầu tại bộ, ngành, địa phương, Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp nhà nước thuộc địa bàn, lĩnh vực quản lý;

- Chỉ đạo chủ đầu tư, bên mời thầu, bên mời quan tâm thực hiện nghiêm túc và chịu trách nhiệm về kết quả thực hiện những nội dung theo Chỉ thị này. Trường hợp để xảy ra vi phạm trong quá trình lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư thì căn cứ mức độ vi phạm để có biện pháp xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

b) Bộ Tài chính:

- Theo dõi, tổng hợp, hướng dẫn các bộ, ngành, địa phương, Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp nhà nước thực hiện Chỉ thị này, kịp thời báo cáo lãnh đạo Chính phủ các vấn đề phát sinh vượt thẩm quyền;

- Đôn đốc các bộ, ngành, địa phương, Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp nhà nước đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát hoạt động đấu thầu, đặc biệt đối với các gói thầu, dự án có tính chất quan trọng, trọng điểm được áp dụng hình thức chỉ định thầu, chỉ định nhà đầu tư, lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư trong trường hợp đặc biệt;

- Tiếp tục nghiên cứu các giải pháp công nghệ thông tin, chuyển đổi số để ứng dụng trong hoạt động đấu thầu, bảo đảm hoạt động thông suốt, an toàn an ninh mạng, thuận tiện, hiệu quả, đáp ứng tốt yêu cầu của công tác đấu thầu qua mạng trong thời gian tới; tiếp tục cập nhật dữ liệu tình huống trong công tác lựa chọn nhà thầu, lựa chọn nhà đầu tư trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia để các cơ quan, đơn vị tham khảo.

Các bộ, ngành, địa phương, cơ quan quản lý nhà nước về đấu thầu, các Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp nhà nước, chủ đầu tư, bên mời thầu và các tổ chức, cá nhân liên quan tuyên truyền, phổ biến, triển khai thực hiện nghiêm túc Chỉ thị này và các quy định pháp luật liên quan.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Tổng Bí thư;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện kiểm sát nhân dân tối cao;
- Kiểm toán nhà nước;
- Ủy ban trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, TGĐ Công TTĐT, các Vụ, Cục;
- Lưu: VT, CN (2); 65

THỦ TƯỚNG

Phạm Minh Chính